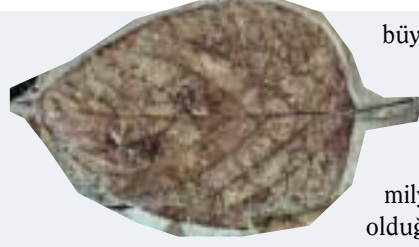

Asteroidin Yok Edemediği Orman

Günümüzden 65 milyon yıl önce bugünkü Meksika Körfezi'nin bulunduğu yere çarpan 10 km çaplı bir asteroidin, başta dinazorlar olmak üzere birçok canlı türünü ortadan kaldırdığı, yaygın kabul gören bir varsayım. Kretase ve Trias jeolojik zamanlarını birbirinden ayıran ince tortul katmanda belirlenen ve göktaşlarında bolca bulunan iridyum elementinin derişimi, "katil asteroid" varsayımı için güçlü bir kanıt. Aynı senaryo için ek bir kanıt da fosil örneklerinde bulunan eğrelti otları ve sporlarının, sözü edilen dönemde ani bir yükseliş göstermesi. Bu da, öteki bitki türlerinin ortadan kalktığına ve olumsuz koşullara dayanıklı eğrelti

otlarının ortama egemen olduğunun bir işareti sayılıyor. Şimdiye kadar paleontologlar arasındaki yaygın görüş, bitki çeşitliliğinin geri gelmesinin en az 10 milyon yıl zaman aldığı yolundaydı. Oysa, ABD'nin orta-batısındaki Colorado eyaletinin başkenti Denver yakınlarında bir yağmur ormanına ait fosillerin bulunması, ekosistemin kendini ancak uzun sürede toplayabildiği görüşünü çürütür görünüyor. Denver Doğa ve Bilim Müzesi Yerbilimleri Bölümü'nden Kirk Johnson ve Beth Ellis tarafından, ilk kez 1994 yılında keşfedilen orman tabanı fosilleri üzerinde yürütülen kapsamlı çalışmalar, 64.1 milyon yaşında, çok

büyük bir çeşitlilikte ağaçlardan oluşan bir yağmur ormanının, asteroid çarpmasından 1.4 milyon sonra var olduğunu ortaya koyuyor.

Araştırmacılara göre orman, bitki örtüsü bakımından eski paleosen ormanlarından çok, günümüzdeki tropikal yağmur ormanlarıyla benzeşiyor. Johnson ve Ellis, Colorado'dan geçen ve bugünkü ABD'yi kuzeyden güneye ortasından kesen Kayalık Dağlar'ın ön yüzünün, o zamanlar Meksika Körfezi ile, Kuzey Amerika'da bugün kurumuş olan bir iç denizden kaynaklanan muson rüzgarlarının taşıdığı nemi yoğunlaştırmasıyla bu bölgede bir vaha oluştuğunu düşünüyorlar.

Science, 28 Haziran 2002

